

การประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2*

ศรียรัตน์ หาญวังมวง¹

บัณฑิตา อินสมบัติ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต จากการใช้หลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและครูปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 1 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ความเหมาะสมมาก ด้านที่มีระดับความเหมาะสมเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความพร้อมของผู้บริหาร ด้านที่มีระดับความเหมาะสมไม่ผ่านเกณฑ์ คือด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่

2. ด้านกระบวนการในการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ เหมาะสมมาก ข้อที่มีความเหมาะสมเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม ข้อที่มีความเหมาะสมไม่ผ่านเกณฑ์คือ ครูได้จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่รับผิดชอบ

3. ด้านผลผลิตการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 โดยภาพรวม นักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่ในเกณฑ์ดีทุกข้อ โดยด้านที่ 1 พัฒนาการด้านร่างกาย นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับพัฒนาการระดับ 3 ร้อยละ 89.06 ด้านที่ 2 พัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับพัฒนาการระดับ 3 ร้อยละ 94.91 ด้านที่ 3 พัฒนาการด้านสังคม นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับพัฒนาการระดับ 3 ร้อยละ 95.57 ด้านที่ 4 พัฒนาการ ด้านสติปัญญา นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับพัฒนาการระดับ 3 ร้อยละ 83.92

คำสำคัญ: การประเมิน, หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พ.ศ.2556

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² อาจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

An Evaluation of the Implementation of the 2546 B.E. Early Childhood Education Curriculum in Schools under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2^{*}

Srirat Hanwangmuang¹

Bantita Insombat²

Abstract

The purposes of this thesis were to evaluate the input of the implementation, evaluate the process of the implementation and assess the results of the 2546 B.E. Early Childhood Education Curriculum in schools under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2.

The research samples were 222 people who were the school administrators and the teachers under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 in the academic year 2013. The research tool was a 5-point rating scale questionnaire. The data was analyzed by percentage, mean and standard deviation.

The research results revealed as follows:

1. Input factors of the implementation of the 2546 B.E. Early Childhood Education Curriculum in schools under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 as a whole were at a good level. The most appropriate average aspect was the aspect of the school administrators' readiness. The aspect that didn't meet the criteria was the preparation of buildings and maintenance.

2. The process of the implementation of the 2546 B.E. Early Childhood Education Curriculum in schools under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 as a whole was at a good level. When considering each aspect, the most appropriate item was teachers' provision of learning experiences that complied moral and ethics. The item that did not meet the criteria was that the teachers should conduct research to improve learning management for the students they served.

3. The products of the implementation of the 2546 B.E. Early Childhood Education Curriculum in schools under Nakhon Sawan Primary Educational Service Area Office 2 as a whole indicated that the students' developmental levels were all quite good. The first aspect, physical development, showed that most students were at developmental level 3 for 89.06%. The second aspect, emotional development, revealed that most students were at developmental level 3 for 94.91%. The third aspect, social development, indicated that most students were at developmental level 3 for 95.57%. The fourth aspect, cognitive development, found that most students were at developmental level 3 for 83.92%.

Keywords: Evaluation, Children Education Curriculum

^{*} Research Article from Thesis for the Master of Education degree in Educational Research and Evaluation program, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thailand, 2013.

¹ Student in Master of Education degree program in Educational Research and Evaluation, Nakhon Sawan Rajabhat University.

² Lecturer, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University (Thesis Advisor)

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ฉบับปัจจุบัน เป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น มีการกำหนดปรัชญาการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง 5 ปี มีหลักการที่ให้แก่เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพจึงมีความเหมาะสมสำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของแต่ละหน่วยงาน สำหรับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ของประเทศไทย จัดขึ้นโดยหลายหน่วยงาน ซึ่งมีรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่อยู่ในรูปแบบที่ต่างกันไป เพื่อให้สนองตอบกับความต้องการของเด็กแต่ละบุคคลและสนองกับความต้องการของสังคมที่มีความต่างกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2547, น. 1) ได้ระบุถึงปัญหาในการดำเนินงานบริการสำหรับเด็กปฐมวัย สรุปได้ว่า หลายหน่วยงานที่จัดบริการสำหรับเด็กปฐมวัย (อายุ 0-5 ปี) ยังไม่สามารถจัดบริการได้ครอบคลุมทั่วถึง ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการประเมินพบว่าสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัยรวมทั้ง การอนุบาลศึกษาในโรงเรียนยังต้องมีการปรับปรุงคุณภาพ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ วิธีการเลี้ยงดูเด็ก ผู้ดูแลยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ขาดการกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐาน และไม่มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่เหมาะสมถูกต้องตามหลักวิชา

ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานบริการสำหรับเด็กปฐมวัยมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมไปถึงการจัดให้มีหน่วยงานที่คอยดูแลช่วยเหลือสนับสนุนและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้การดำเนินงานนั้นมีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น. 2-3) ได้มีการดำเนินการพัฒนาและประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2546 แทนหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 ซึ่งหลักสูตรฉบับใหม่ที่ประกาศใช้ในครั้งนี้ได้รับการพัฒนาปรับปรุงจากคณะกรรมการดำเนินการที่กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งขึ้น โดยมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้อง กับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

นอกจากนั้นแล้วในการนำหลักสูตรไปใช้ก็ยังเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านอื่นๆ ในการนำหลักสูตรไปใช้ก็ยังเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านอื่น ๆ โดยองค์ประกอบที่ 1 คือตัวครู ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการใช้หลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 คือ ผู้บริหาร มีส่วนเกี่ยวข้องในการสนับสนุนช่วยเหลือทำการนิเทศ และองค์ประกอบที่ 3 คือ แผนงานที่มีระบบสามารถสนองตอบต่อความต้องการและสภาพปัญหา รวมถึงข้อจำกัดต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการนำหลักสูตรไปใช้โดยองค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบ (อำนาจ จันทร์แป้น, 2532, น. 7) สอดคล้องกับที่ วิชัย ประสิทธิ์วิฑูริ์ (2542, น.51) ได้

กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้คือ ตัวครูและผู้บริหาร โดยครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านเทคนิควิธี ด้านคุณลักษณะและด้านเจตคติ ส่วนผู้บริหารนั้นมีบทบาทหน้าที่ให้ความสำคัญและสนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียน

การดำเนินการใช้หลักสูตรของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยนั้น จะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยจะต้องอาศัยกระบวนการในการบริหารจัดการและดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ในการปฏิบัติ (นุสรณ์จิต ธรรมศิริ, 2547, น. 451) กล่าวถึงสภาพการใช้หลักสูตรในระดับปฐมวัยไว้ว่า การจัดการศึกษาในระดับนี้ จะไม่มุ่งเน้นการเรียนรู้อย่างเป็นวิชาการ แต่เน้นการเตรียมความพร้อมของเด็กเพื่อรับการศึกษาในระดับที่สูงต่อไป นอกจากนั้นยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่จะช่วยทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น เช่น การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน การอยู่ร่วมกันของนักเรียนและครูในชั้นเรียน ซึ่ง จะเห็นได้ว่า นอกจากตัวเอกสารหลักสูตรแล้ว กระบวนการนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นขั้นตอนที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาปฐมวัยทุกฝ่าย ต้องให้ความสำคัญมากเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และมาตรฐานบรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

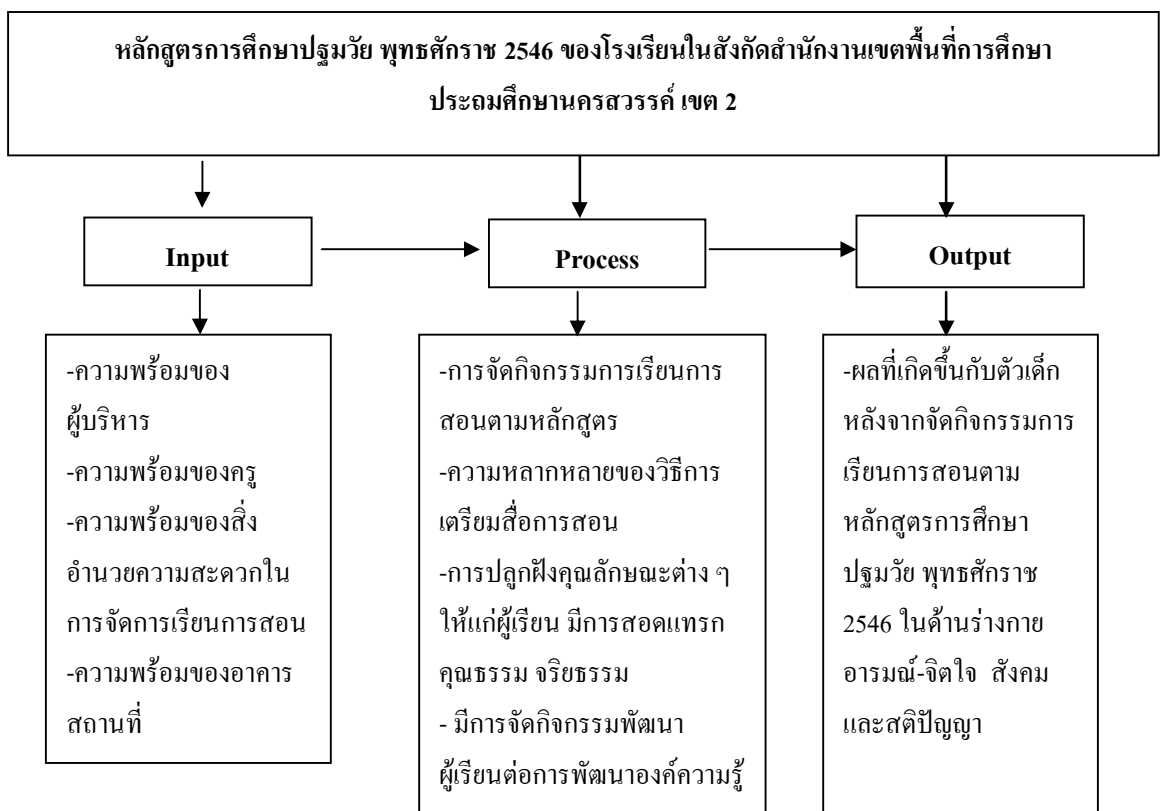
จากความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งกระทรวงมหาดไทย ได้มีการดำเนินการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ไปแล้ว 10 ปีในการดำเนินการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อาจมีประเด็นที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาผลการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของครูปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการประเมินต่าง ๆ ซึ่งแต่ละรูปแบบการประเมินมีวิธีการประเมินแตกต่างกันเช่นรูปแบบการประเมินของสตฟเฟิลบีม (CIPP Model) จะประเมิน4ด้านได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อนเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ซึ่งการประเมินบริบทจะต้องประเมินก่อนที่จะเริ่มใช้หลักสูตรแต่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้มีการใช้มาแล้ว 10 ปี ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ IPO Model เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในด้านปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร (Input) กระบวนการในการใช้หลักสูตร (Process) และผลผลิตจากการใช้หลักสูตร (Output) รวมไปถึงการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษามาพัฒนาเป็นแนวทางในการดำเนินการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2
2. เพื่อประเมินกระบวนการในการใช้หลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2
3. เพื่อประเมินผลผลิตจากการใช้หลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย มุ่งประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยใช้รูปแบบการประเมิน IPO Model ประกอบด้วย Input - Process - Output แบ่งการประเมินเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 จำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ บรรพตพิสัย ลาดยาว แม่वंก แม่เป็น ชุมตะบง ทั้งหมด 417 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 222 คนใช้สูตรของ ทาโรยามาเน ระดับความคลาดเคลื่อน .05 โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินมีลักษณะแบบปลายเปิดและปลายปิด จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินและข้อมูลพื้นฐาน

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินและข้อมูลพื้นฐาน (สำหรับผู้บริหาร) 4 ข้อ

1.2 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินและข้อมูลพื้นฐาน (สำหรับครูผู้สอนชั้นอนุบาล

ปีที่ 2) 8 ข้อ

ตอนที่ 2-4 ผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 เป็นผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546

2.1 ความพร้อมของบุคลากร อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน 33 ข้อ

2.2 ปัญหาและอุปสรรคในด้านความพร้อมของบุคลากร อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ด้านกระบวนการในการใช้หลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546

3.1 การใช้หลักสูตรในด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเตรียมการสอน ด้วยสื่อหรืออุปกรณ์ 17 ข้อ

3.2 ปัญหาและอุปสรรคในด้านกระบวนการในการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 4 ด้านผลผลิตจากการใช้หลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546

4.1 ความสอดคล้องของผลผลิตจากการใช้หลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 12 ข้อ

4.2 ปัญหาและอุปสรรคในด้านความสอดคล้องของผลผลิตจากการใช้หลักสูตร
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้อำนวยการ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 เพื่อขออนุมัติรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบประเมินไปรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ไปยังผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย โดยให้ผู้บริหาร โรงเรียน 1 คนและครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 1 คนเป็นผู้ประเมิน และส่งแบบประเมินกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินและข้อมูลพื้นฐาน โดยนำมาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านปัจจัยนำเข้าโดยนำมาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าและกระบวนการใช้หลักสูตรหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. เกณฑ์การประเมินความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร

ระดับ 5 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

5. เกณฑ์การแปลผลในการวิเคราะห์ข้อมูล

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 ขึ้นไป หมายถึง มีผลการประเมินเหมาะสมดีมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 ขึ้นไป หมายถึง มีผลการประเมินเหมาะสมดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 ขึ้นไป หมายถึง มีผลการประเมินเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 ขึ้นไป หมายถึง มีผลการประเมินเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 ขึ้นไป หมายถึง มีผลการประเมินเหมาะสมน้อยที่สุด

6. เกณฑ์การตัดสิน ด้านปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร และด้านกระบวนการในการใช้หลักสูตร $\bar{X}$ ตั้งแต่ 3.51 จึงจะถือว่าความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร และด้านกระบวนการในการใช้หลักสูตรผ่านเกณฑ์ แต่ถ้า $\bar{X}$ น้อยกว่า 3.51 ถือว่าความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตร และด้านกระบวนการในการใช้หลักสูตรไม่ผ่านเกณฑ์

7. การประเมินด้านผลผลิตจากการใช้หลักสูตร โดยนำผลพัฒนาการของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 นำมาแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง ผลการพัฒนาการอยู่ในเกณฑ์ดี

ระดับ 2 หมายถึง ผลการพัฒนาการอยู่ในเกณฑ์พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ผลการพัฒนาการอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง

8. เกณฑ์การตัดสินด้านผลผลิตในการใช้หลักสูตร อย่างน้อยร้อยละ 80 ของนักเรียนที่มีผลการพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 จึงจะถือว่าผลผลิตในการใช้หลักสูตร ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับความเหมาะสมเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความพร้อมของผู้บริหาร ส่วนด้านที่มีระดับความเหมาะสมไม่ผ่านเกณฑ์คือด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่

2. ผลการประเมินผู้บริหารและครูเกี่ยวกับกระบวนการในการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับ เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมเฉลี่ย สูงสุดคือ ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมไม่ผ่านเกณฑ์คือ ครูได้จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่รับผิดชอบ

3. ผลการประเมินผลพัฒนาการด้านผลผลิตการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมนักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่เกณฑ์ดีทุกด้าน โดยด้านที่ 1 พัฒนาการด้านร่างกาย นักเรียนส่วนใหญ่ มีระดับพัฒนาการระดับ 3 ร้อยละ 89.06 ด้านที่ 2 พัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับพัฒนาการระดับ 3 ร้อยละ 94.91 ด้านที่ 3 พัฒนาการด้านสังคม นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับพัฒนาการ

ระดับ 3 ร้อยละ 95.57 ด้านที่ 4 พัฒนาการด้านสติปัญญา นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับพัฒนาการระดับ 3 ร้อยละ 83.92

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับความเหมาะสมเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความพร้อมของผู้บริหาร ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริหารค่อนข้างมาก จบการศึกษา ในระดับปริญญาโทด้านการบริหาร และเคยเข้ารับการพัฒนากับด้านการศึกษาปฐมวัย จึงทำให้ผู้บริหารมีความพร้อมด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยตรงตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ดังคำกล่าวของ สวัสดิ์ อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า ในการนำหลักสูตร ไปใช้ ผู้บริหารต้องเป็นแกนนำในการบริหาร และบริการหลักสูตร หรือจัดปัจจัยสภาพต่างๆ ที่เอื้อต่อการสอนของครูและการเรียนของผู้เรียน

ส่วนด้านที่มีระดับความเหมาะสมไม่ผ่านเกณฑ์คือ ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ ขาดงบประมาณในการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารเรียน บางโรงเรียนต้องจัดประสบการณ์ในอาคารเอนกประสงค์อาคารเรียนไม่เพียงพอต่อนักเรียน สนามเด็กเล่นไม่มีความปลอดภัยต่อนักเรียน ห้องน้ำไม่เพียงพอต่อนักเรียน ห้องน้ำยังไม่สะอาดเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี ภิระคำ (2549) ซึ่งได้ศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอแกลง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 คือห้องเรียนไม่มีความเหมาะสม และขาดแคลนงบประมาณในการซ่อมแซมอาคารสถานที่ในส่วนที่ชำรุดเสียหาย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Atjonen (1994) ได้ศึกษาวิจัยหลักสูตรและการสอนหลักสูตรท้องถิ่นการนำหลักสูตรไปใช้การพัฒนาหลักสูตรพบว่า ปัญหาที่พบได้แก่การขาดทรัพยากรสนับสนุน กระบวนการออกแบบหลักสูตรที่ยุ่งยาก การสร้างจุดมุ่งหมายที่เหมาะสม

2. ผลการประเมินกระบวนการในการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนด

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไว้ในมาตรฐานที่ 4 ว่า เด็กต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ดังนั้นในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กครูจึงต้องมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ให้กับนักเรียนในทุกกิจกรรม เพื่อให้เด็กได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม แล้วสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546, น. 36) ส่วนข้อที่มีความเหมาะสมไม่ผ่านเกณฑ์คือ ครูได้จัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ที่รับผิดชอบ ทั้งนี้เนื่องจาก ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการทำการวิจัย ขาดทักษะในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ซึ่งส่งต่ออุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การนำหลักสูตร ไปใช้ให้ถูกต้อง ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมจัดตั้งศูนย์วิชาการ การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร หากมีปัญหาใดเกิดขึ้น ก็สามารถหาทางแก้ไขหรือให้คำแนะนำได้

นอกจากนี้จากผลการประเมินที่พบว่า ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมนั้นยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสิทธิศักดิ์ แก้วทา และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน (2555) ที่ศึกษาแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิจิตร และพบว่า การส่งเสริมให้ครู ได้จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมจะเป็นแนวทางที่สำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนได้ดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการประเมินผลผลิตจากการใช้หลักสูตรกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 โดยภาพรวม นักเรียนมีระดับพัฒนาการอยู่เกณฑ์ทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546, น.11) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์า โทบุคดิ (2552) ซึ่งได้ประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม โดยใช้รูปแบบจำลอง CIPP พบว่า 1) ด้านสภาพแวดล้อม ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ในภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ ในภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิตผ่านเกณฑ์การประเมินด้านคุณลักษณะของผู้เรียนทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยนำเข้าในการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่โรงเรียนก็ควรที่จะพัฒนาด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับ

งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ ดังนั้น ทางโรงเรียนจึงต้องหางบประมาณจากองค์กรภายนอก มาสนับสนุนเพิ่มเติม

2. จากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการในการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่เพื่อให้กระบวนการใช้หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โรงเรียนควรพัฒนากระบวนการใช้หลักสูตรในด้านการส่งเสริมให้ครูจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และควรนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน เพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. จากผลการวิจัยพบว่า ผลผลิตการในการใช้หลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2 ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ มีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับ 3 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีทุกด้าน แต่เพื่อผลผลิตให้ดียิ่งขึ้น ครูปฐมวัย พ่อแม่และผู้ปกครองของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบถือเป็นหน้าที่ซึ่งต้องช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการศึกษาปฐมวัย
2. ควรวิจัยและพัฒนาครูด้านกระบวนการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปปรับใช้ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน
3. ควรมีการศึกษาการเชื่อมต่อระหว่างการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551
4. ควรศึกษาความคาดหวังที่มีต่อหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- นุสรณ์จิต ธรรมศิริ. (2547). รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*, 8 (1), 45.

- พัชรีย์ ธีระคำ. (2549). การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอฟาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พิมพ์ตา โทบุคดี. (2552). ประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต (การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2542). การพัฒนาหลักสูตรสถานที่ท่องเที่ยวอื่น. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์ ดิสคัฟเวอรี.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- สิทธิศักดิ์ แก้วทา และทีปพิพัฒน์ สันตะวัน. (2555, กันยายน – ธันวาคม). แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิจิตร. วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 7(20): 49-62.
- อำนาจ จันทรแป้น. (2547). การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติระดับโรงเรียน. เชียงใหม่: ส.ทรัพย์การพิมพ์.
- Atjonen, M. (1994). *The local curriculum object and instrument of the school system, experiences and opinions of primary school teachers regarding the design implementation and development of local curricula*, Education Curriculum and Instruction, Oulu:Acfa Universitatic Ouluensis.
